

Pencerelerde Zorunlu CE İşaretlemesi, Kanuni Yaptırımlar ve Ürün Kalite Belgelendirilmesi

Standart BM Trada Certification A.Ş. Genel Müdürü Sayın Neşe GÜNEŞ 2009 İstanbul Tüyp Pencere Fuarı öncesinde sorularımızı yanıtladı:

CE işareti nedir?

Avrupa Birliği ülkelerinde malların serbest dolaşımını sağlamak için geliştirilen bir 'Uygunluk Değerlendirme ve İşaretleme Sistemi'dir.

"Conformité Européenne" (Avrupa'ya Uygunluk) kelimelerinin kısaltılmış halidir.

Ürünlerin "CE İşareti"ni taşıması;

1. Mekanik dayanım ve stabilite,
2. Yangın durumunda emniyet,
3. Hijyen, sağlık ve çevre,
4. Kullanım emniyeti,
5. Gürültüye karşı koruma,
6. Enerjiden tasarruf ve ısı muhafazası,

ürünün altı temel koşulu yerine getirdiğini göstermekte ve o malın AB bünyesindeki ülkelerde hiç bir engelle karşılaşmaksızın dolaşımını sağlamaktadır.

Yeni Yaklaşım Direktifleri, her bir ürünle ilgili mevzuatın uyumu yerine, benzer ürünlerin bir arada toplanmasıyla oluşturulan ürün grupları çerçevesinde hazırlanan mevzuatın uyumlaştırılmasını öngören yaklaşımdır.

Pencerelerle ilgili bir standart oluşturuldu ve yürürlüğe konuldu mu?

2006 yılında yürürlüğe giren TS EN14351-1:2006 standardına göre pencere ve kapı sistem üreticilerin ürettikleri ürünlere CE işaretlemesi yapılması zorunludur, 2007 yılında geçiş süresi başlamış olup Şubat 2010 itibarıyla piyasa gözetim ve denetimleri ile birlikte CE işareti taşımayan pencerelerin piyasaya sunulması ile birlikte, cezai müeyyideler uygulanmaya başlayacaktır.

Piyasa denetimleri ne şekilde yapılacak ve belirlenmiş müeyyideleri var mı?

Denetimler, bakanlığın belirlediği şekilde, üretici bayilere habersiz resen yapılacağı gibi, büyük bir kısmının

şikâyete dayalı olarak yapılacağı ve genellikle CE işaretlemesinin zorunlu olduğu, diğer sektörlerde de işleyişin rakip firma ve müşterilerin şikâyeti ile gerçekleştirileceği öngörülmektedir.

Denetim esnasında CE işaretinin uygulanmadığı ya da belirlenen şartlarda üretim yapılmadığının tespit edilmesi durumunda ise 4703 sayılı kanun çerçevesinde üretici bayiye aşamalı olarak uyarı, 5.000 ile 50.000 TL arasında

para cezası, üretimin yasaklanması, piyasadadan malın toplatılması gibi müeyyidelerin uygulanacağı ve bayinin yanı sıra profil üreticisinin de para cezası kapsamında olabileceği belirtilmiştir.

İlgili Piyasa Gözetim ve Denetim kurumu, profil üreticisini, markasını kullanan üretici bayilerin kullanacağı malzeme ve üretim şartlarını belirlemekle ve tüm bayilerin CE işaretlemesi yapmasını sağlamakla sorumlu tutmaktadır.

Yani sistem sahibinin onaylamadığı malzemeyi kullanan bir bayi, testlerini kendi başına yaptırmış bile olsa sistem sahibinin ön gördüğü malzemeyi kullanmadığından ve üretim şartlarına uymadığından bu bir uygunsuzluk olarak kabul edilmektedir.

Bu sebeple sistem sahibi asgari şartları belirleyip bayisine uygulatmakla mükelleftir. Bu asgari şartlar içerisinde kullanmış olduğu yardımcı malzeme ve üretim aşamaları da yer almaktadır.

Ayrıca tüm bayiler, sistem sahibinin markasını kullanacağından tüketiciler hangi bayinin sistem sahibinin tasarladığı ürünleri üretilen Fabrika Üretim Kontrolü sistemini uyguladığını bilemeyecektir. Sistemi uygulamayan bayiden (bağımsız çalışma yapan bayi veya çalışma yapmamış) satın aldığı ürünler için şikâyette bulunulduğunda, tüketicinin yanlış bilgi-

lendirilmesinden dolayı sistem sahibine Sanayi Bakanlığı üzerinden cezai yaptırım uygulanabilecektir. (4077 Sayılı – Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun - Madde 16)

Üretici firmaların sorumlulukları nelerdir?

Yangına dayanım özelliği olmayan pencere ve kapıların TS EN 14351-1 standardına uygunluk teyit sistem düzeyi 3'tür.

Sistem 3'te üreticiler ilk tip testlerini AB Onaylanmış Kuruluşlara yatırmaları gerekmektedir. Ayrıca kendi bünyelerinde Fabrika Üretim Kontrolü Sistemi kurmaları ve sürekliliğini sağlamaları gerekiyor. Sistem üreticilerin gereklilikleri en etkin ve ekonomik şekilde yerine getirmeleri için, Yapı Malzemeleri Direktifi Kılavuz-M'de tarif edildiği gibi; profil üreticileri sistem sahibi olarak yaptıkları ilk tip test raporlarını, basamaklandırma (cascading) yöntemiyle ve kurallara uygun şekilde bayilerde Fabrika Üretim Kontrolü Sistemi kurulması suretiyle üretici bayilerine sağlayabilirler. Bunun için Sistem Sahibi olarak profil üreticisi, üretici bayi ile Lisans sözleşmesi çerçevesinde Fabrika Üretim Kontrolü sistemi şartlarını belirlemesi ve uygulatması gerekmektedir.

UYGUNLUK TEYİT SİSTEMLERİ	1+	1	2+	2	3	4
Üreticilerin Sorumlulukları						
Fabrika Üretim Kontrolü (FÜK)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Test Planına Göre Testlerin Yapılması	✓	✓	✓			
İlk (Başlangıç) Tip Testi (ITT)			✓	✓		✓
Onaylanmış Kuruluşun Sorumlulukları						
İlk (Başlangıç) Tip Testi (ITT)	✓	✓			✓	
Fabrika Üretim Kontrolü (FÜK) Belgelendirmesi	✓	✓	✓	✓		
Fabrika Üretim Kontrolü (FÜK) Gözetimi	✓	✓	✓			
Alınan Numunelerin Deneyden Geçirilmesi	✓					

Pazarda "CE" İşaretlemesinin Durumu ve Uygulamalar:

Profil üretici firmalarının çoğu konu ile ilgili çalışmalara başlamış durumdadır. Sektörün liderleri tüm bayilerinde toplu olarak "CE işaretlemesi" uygulaması ile ilgili yol almışlardır. Genellikle ilk tip testleri tamamlanmış olup, bayilerde eğitim ve uygulamalara başlanmıştır.

Sektörde yanlış uygulamaları önlemek adına neler söyleyeceksiniz?

Öncelikle herkesin bilmesi gerek 2 noktadır. Bir pencere üreticisi kuruluşun ürünlerinde CE işareti kullanabilmesi için sattığı her ürün serisi için ilk tip testlerini yaptırmış olması veya bağlı olduğu Marka ve Sistem Sahibinin (Profil Üreticisi) bu testleri yaptırmış olması gerekmektedir. Daha sonra tasarlanmış ve özellikleri test edilmiş bu ürünlerin sürekli aynı kalitede ve her zaman test edilmiş değerlerde özelliklere sahip olması için Fabrika Üretim Kontrolü

sistemini kurması gerekmektedir. Bu sistemin amacı zorunlu olan gerekliliklerin karşılanmasıdır. Buna göre fabrika üretim kontrolü aşağıda belirlenen uygulamaların yapılmasını gerektirmektedir.

- İzlenebilirlik zincirinin oluşturulması
- Malzeme ve proses kontrol sisteminin kurulması
- Ekipman kontrolü ve kayıtları
- Ham madde ve komponentlerin tanımlanması
- Üretim prosesi tanımı ve kontrolü
- Kalite kontrol ve uygun olmayan ürünün kontrolü
- Girdilerin kontrolü, tanımlanması ve stoklara kayıt
- Siparişe uygun projelendirme
- İş emirlerin açılması, siparişe uygun üretim
- Genel kıymetlendirme kılavuzuna göre üretim
- Bitmiş ürün kontrolü, etiketlenmesi ve kaydı

- Tamamlanmış ürünün talimata uygun ambalaj ve depolanması
- Sevkiyat iş emri hazırlanması
- Ürünün uygun şartlarda ve güvenli şekilde nakliyesi
- Montaj talimatlarına göre montaj
- Montaj kontrol formu ve müşteri onayının alınması
- Ürün teslimi

Pencere sektöründe ürün kalite belgelendirmesi ile ilgili neler yapılıyor?

Ülkemizde ürün kalite belgelendirmesi ile ilgili yasal bir zorunluluk yoktur. Bu tamamen üreticilerin veya sistem sahiplerinin gönüllü olarak ürettikleri ürünlerin kalite performansını üçüncü taraf bağımsız bir belgelendirme kuruluşun belgesi ile müşterilerine beyan etme isteklerine bağlıdır. Dünyada ve Avrupa Birliğinde bu uygulamalar uzun yıllar önce başlamıştır.

Ürün kalite belgelendirilmesi tüm dünyada kabul edilmiş bir sisteme göre

SİSTEM 3 GEREĞİ ONAYLANMIŞ KURULUŞA YAPTIRILMASI GEREKEBİLECEK TESTLER	TÜRKİYE'DE ZORUNLU TESTLER
Rüzgâr yüküne dayanım	
Su geçirmezlik	
Tehlikeli maddeler	
Güvenlik tertibatlarının yük taşıma kapasitesi (güvenlik tertibatı kullanılmışsa)	X
Akustik performans	
Isıl iletkenlik	X
Hava geçirgenliği	

